

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na rok 2011.

Účelom kontroly bolo overiť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom a majetkovými právami u subjektov územnej samosprávy na základe vlastnej analýzy poznatkov a informácií získaných od štátnych organizácií zabezpečujúcich získavanie informácií o finančnom hospodárení a účtovných výkazov.

Predmetom kontroly bolo overiť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, vrátane finančných prostriedkov Európskej únie (ďalej len „EÚ“), u vybraných položiek; nakladanie s majetkom, stav správy a ochrany majetku obce u vybraných položiek a účinnosť vnútorného kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v obci Ružindol, Ružindol 130, 919 61 Ružindol (ďalej len „obec“ alebo „kontrolovaný subjekt“). Kontrolovaným obdobím boli roky 2006 – 2011 a súvisiace relevantné údaje.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Pôsobnosť kontrolovaného subjektu

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky (ďalej len „SR“), združuje osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potreby jej obyvateľov. Ku dňu 31.12.2010 mala obec 1 468 obyvateľov.

2 Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, vrátane finančných prostriedkov EÚ, u vybraných položiek

2.1 Hospodárenie s verejnými prostriedkami a s prostriedkami EÚ pri realizácii projektov

Obec realizovala v sledovanom období tri projekty spolufinancované z prostriedkov EÚ a štátneho rozpočtu SR, resp. iných zdrojov. NKÚ SR preveril projekt „Prestavba Základnej školy s materskou školou v Ružindole“, pričom boli zistené tieto nedostatky:

- nedodržanie zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého člen komisie po oboznámení sa so zoznamom uchádzačov potvrdí čestným vyhlásením, že nenastali skutočnosti podľa tohto zákona, pre ktoré nemôže byť členom komisie. Členovia komisie podpísali čestné vyhlásenie pred doručením ponúk jednotlivých uchádzačov, teda nemohli byť v čase jeho podpisu oboznámení so zoznamom uchádzačov,
- na zmluve o dielo ani na jej dodatkoch kontrolovaný subjekt nevyznačil vykonanie predbežnej finančnej kontroly, čím nepostupoval v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite,

- obec v zmluve o dielo dohodla so zhotoviteľom 36 mesačnú záručnú lehotu na dielo, čím bola skrátená zákonom stanovená dĺžka zodpovednosti zo strany zhotoviteľa. Uvedené konanie nebolo v súlade so zákonom o verejných prácach, podľa ktorého je dĺžka záručnej doby minimálne päť rokov pre stavebnú časť verejnej práce,
- uhradením faktúry za práce navyše bez schválenia zmeny rozpočtu, resp. bez schválenia rozpočtového opatrenia obecným zastupiteľstvom (ďalej len „OcZ“), obec nepostupovala v súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

2.2 Postup obce pri výkone správy miestnych daní a miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady u vybraných daňových subjektov

Podmienky určovania a vyberania miestnych daní a miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území obce boli v zdaňovacom období roku 2010 upravené všeobecne záväzným nariadením o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „VZN“). Preverenie súladu vydaného VZN s príslušnými ustanoveniami zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „zákon o miestnych daniach a miestnom poplatku“) bolo zistené:

- obec nesprávne stanovila sadzbu dane z bytov, čím nepostupovala v súlade so zákonom o miestnych daniach a miestnom poplatku,
- obec stanovila, že od dane zo stavieb oslobodzuje stavby slúžiace zariadeniam na pracovnú rehabilitáciu a rekvalifikáciu občanov, čím nekonala v súlade so zákonom o miestnych daniach a miestnom poplatku, podľa ktorého môže obec oslobodiť od dane stavby slúžiace zariadeniam na pracovnú rehabilitáciu a rekvalifikáciu iba občanov so zmenenou pracovnou schopnosťou,
- obec stanovila poskytnutie zníženia dane vo výške 50 % na stavby na bývanie, byty a garáže vo vlastníctve samostatne žijúcich občanov starších ako 70 rokov alebo samostatne žijúcich občanov s ťažkým zdravotným postihnutím. Tým, že obec podmienila poskytnutie zníženia dane samostatným bývaním, nepostupovala v súlade so zákonom o miestnych daniach a miestnom poplatku,
- obec nesprávne určila lehotu na splnenie oznamovacej povinnosti daňovníka, čím nepostupovala v súlade so zákonom o miestnych daniach a miestnom poplatku,
- obec určila povinnosť zaplatať dane za psa, za predajné automaty a za nevýherné hracie prístroje bez vyrubenia platobného výmeru v lehote do 30 dní od vzniku daňovej povinnosti, čím nepostupovala v súlade so zákonom o miestnych daniach a miestnom poplatku,
- obec určila za verejné priestranstvo hlavné (štátne) cestné komunikácie v celej svojej dĺžke a šírke od krajnice po krajnicu. Uvedeným konaním obec nepostupovala v súlade so zákonom o miestnych daniach a miestnom poplatku, podľa ktorého verejným priestranstvom sú verejnosti prístupné pozemky vo vlastníctve obce,
- obec stanovila, že základom dane za užívanie verejného priestranstva je výmera užívaného verejného priestranstva v m² alebo parkovacie miesto. Tým, že kontrovaný subjekt stanovil za základ dane aj parkovacie miesto, nepostupoval v súlade so zákonom o miestnych daniach a miestnom poplatku,
- obec nesprávne stanovila výšku vrátenia preplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, čím nekonala v súlade so zákonom o miestnych daniach a miestnom poplatku.

Tým, že vyššie uvedené skutočnosti vo VZN neboli v súlade so zákonom o miestnych daniach a miestnom poplatku, obec ako správca dane nekonala zároveň v súlade so zákonom o obecnom zriadení, podľa ktorého obec môže vo veciach územnej samosprávy vydať nariadenia, ktoré nesmú byť v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a medzinárodnými zmluvami.

V roku 2010 evidoval správca dane 585 daňovníkov dane z nehnuteľností, z toho 20 právnických osôb a 565 fyzických osôb a 490 platcov miestneho poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady. Kontrolou bolo zistené:

- viaceré skontrolované daňové priznania k dani z nehnuteľností boli neúplné, pričom kontrolovaný subjekt nevyzval daňové subjekty na doplnenie chýbajúcich a neúplných údajov, čím nepostupoval v súlade so zákonom o správe daní a poplatkov,
- obec na niektorých daňových priznaniach daňovníkov nevyznačila dátum ich doručenia správcovi dane, čím nebolo možné určiť deň začatia daňového konania v zmysle zákona o správe daní a poplatkov. Zároveň nebolo možné zistiť, či daňové subjekty splnili povinnosť podľa zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku,
- na všetkých skontrolovaných platobných výmeroch kontrolovaný subjekt nevyznačil vykonanie predbežnej finančnej kontroly, čím nepostupoval v súlade so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite,
- rozhodnutia (platobné výmery týkajúce sa dane z nehnuteľností) kontrolovaný subjekt nedoručoval do vlastných rúk daňovníka, čím nepostupoval v súlade so zákonom o správe daní a poplatkov,
- v žiadnom z kontrolovaných platobných výmerov (týkajúcich sa miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady) nebola v časti „Poučenie“ uvedená forma podania odvolania, čím kontrolovaný subjekt ako správca dane nekonal v súlade so zákonom o správe daní a poplatkov.

3 Nakladanie s majetkom, stav správy a ochrany majetku obce u vybraných položiek

3.1 Evidencia a ochrana majetku u vybraných položiek

Rekonštrukcia budovy uskutočnená v rámci projektu „Prestavba Základnej školy s materskou školou v Ružindole“ bola do majetku obce zaúčtovaná v súlade so zákonom o účtovníctve.

Kontrola NKÚ SR preverila zabezpečenie ochrany majetku obce na základe uzatvorených poisťných zmlúv, pričom neboli zistené nedostatky.

3.2 Postup správcu dane pri vymáhaní daňových nedoplatkov, ktoré vznikli po 01.01.2006 nezaplatením dane z nehnuteľností a miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady

Kontrola zistila, že všetky skontrolované výzvy na zaplatenie nedoplatku a niektoré platobné výmery kontrolovaný subjekt nedoručoval daňovníkom do vlastných rúk, čím nekonal v súlade so zákonom o správe daní a poplatkov.

Ďalej bolo kontrolou zistené, že kontrolovaný subjekt vo výzvach na zaplatenie nedoplatku, ktoré boli zasielané niektorým daňovníkom neupovedomil daňových dlžníkov o následkoch neodvedenia alebo nezaplatenia daňového nedoplatku, čím nepostupoval v súlade so zákonom o správe daní a poplatkov.

4 Účinnosť vnútorného kontrolného systému

Kontrolovaný subjekt pri zabezpečovaní spoľahlivosti a účinnosti vnútorného kontrolného systému vychádzal z vnútroorganizačných noriem vypracovaných na základe všeobecne záväzných právnych predpisov, a to zákona o obecnom zriadení, ktorý vymedzuje postavenie, rozsah kontrolnej činnosti a úlohy hlavného kontrolóra a zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite.

4.1 Kontrolná činnosť hlavného kontrolóra

Obec mala zabezpečenú vnútornú kontrolnú činnosť aj prostredníctvom hlavného kontrolóra (ďalej len „HK“), ktorý bol zvolený na základe zákona o obecnom zriadení a ktorého postup pri výkone kontrolnej činnosti bol ustanovený zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite.

Kontrolou bolo zistené, že HK nepredkladal OcZ správy o výsledkoch kontrol, čím nekonal v súlade so zákonom o obecnom zriadení.

4.2 Predbežná a priebežná finančná kontrola

Základnými právnymi normami, podľa ktorých postupoval kontrolovaný subjekt pri realizácii predbežnej finančnej kontroly bol zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite a interný predpis pre vnútorný obeh účtovných dokladov a finančné operácie.

Kontrolná skupina preverení vybraných účtovných dokladov zistila, že predbežná finančná kontrola bola v kontrolovanom subjekte vykonávaná overením správnosti dodávky tovaru, služieb a prác oprávnenou osobou a oprávnenia k finančnej operácii v zmysle zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite. Nedostatky zistené v oblasti predbežnej finančnej kontroly sú uvedené v časti 2.1 a 2.2 správy.

Priebežná finančná kontrola v kontrolovanom období nebola v obci vykonávaná.

Zhrnutie

Kontrolou hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov v obci bolo zistené:

- nedodržanie zákona o verejnom obstarávaní, podľa ktorého člen komisie po oboznámení sa so zoznamom uchádzačov potvrdí čestným vyhlásením verejnému obstarávateľovi, že nenastali skutočnosti podľa tohto zákona, pre ktoré nemôže byť členom komisie,
- nevykonanie predbežnej finančnej kontroly na zmluve o dielo s dodávateľom stavebných prác pri „Prestavbe Základnej školy s materskou školou v Ružindole“, čím obec konala v rozpore so zákonom o finančnej kontrole a vnútornom audite,
- dohodnutie kratšej záručnej lehoty na dielo „Prestavba Základnej školy s materskou školou v Ružindole“, čo nebolo v súlade so zákonom o verejných prácach,
- uhradenie časti faktúry za práce navyše bez schválenia rozpočtového opatrenia OcZ, čím obec nepostupovala v súlade s ustanoveniami zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,
- nesúlad VZN so zákonom o miestnych daniach a poplatkoch, čím kontrolovaný subjekt zároveň nedodrжал ustanovenie zákona o obecnom zriadení,

- nedodržanie ustanovení zákona o správe daní a poplatkov a zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite pri vydávaní rozhodnutí (platobných výmerov), týkajúcich sa dane z nehnuteľností a miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,
- nedodržanie ustanovení zákona o správe daní a poplatkov pri vymáhaní daňových nedoplatkov na dani z nehnuteľností a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,
- HK nepredkladal správy o vykonaných kontrolách OcZ.